

Покліч Воли

ГРАМАДСКА-ПАЛІТЫЧНАЯ ГАЗЕТА ВІЦЕБСКАГА РАЁНА, №12 (139)
ЖНІВЕНЬ 2013 ГОДА

"Покліч воли" ў Інтэрнэце

Зараз наша газета стала размяшчаецца на партале <http://kamunikat.org/>, дзе зацікаўленыя грамадзяне могуць яе спампаваць са старонкі: http://kamunikat.org/poklicz_voli.html, што у каталагу "Пэрыёдыка" для далейшага выкарыстання яшчэ да з'яўлення газеты на паперы.

ПОГЛЯД РЕДАКТАРА

СИТУАЦЫЯ ЖАХЛІВАЯ!

У дзіўнай дзяржаве давалося нам з вамі нарадзіцца! Якія б беды сюды ні прыходзілі – пацярпелымі заўжды аказваецца не ўлада, а людзі. Не станем варушыць мінулае, а вось падзеі звязаныя з афрыканскай чумой узгадаем.

У выніку некампетэнтных дзеянняў уладаў насельніцтва вымушана забіваць сваіх свінняў самастойна альбо аддаваць іх дзяржаве па смешнай цане ў 18 тысяч чаў за кілаграм. Сітуацыя жахлівая! Ніякіх механізмаў абароны праву грамадзянаў ад уладных свавольстваў няма і ніхто выпрацоўваць іх не збіраецца. Дый навошта іх выпрацоўваць, калі народ, як і раней, маўчыць, ніякіх арганізацый, тыпу "Пацярпелых ад АЧС" не стварае, і асабліва не пратэстуе нават на бытавым узроўні.

Усе цяперашнія захады ўладаў запозненыя і загадзя неадпрацаваныя. Пра афрыканскую чуму свінней у Расеі яны ведалі даўно, але ніякіх захадаў на мяжы і дагэтуль не зроблена. Узнікае такое ўражанне, што ўсё гэта невыпадкова. Скарыстаўшыся момантам, дзяржава "здзейсніла свядомую зачыстку" прыватных сялянскіх гаспадарак, якія стваралі ёй пэўную канкурэнцыю на ўнутраным мясным рынку.

Трымаць свіней у пяцікіламетровай зоне вакол свінакомплексаў зараз

будзе строга забаронена. А цяпер узгадайце, ці многа вы здолееце налічыць свінакомплексаў, якія б месціліся на такой адлегласці ад вёсак і аграгарадкоў.

І гэтак прытым, што ветэранарную службу краіны з 2002 года ўзначальвае адзін і той жа кіраўнік – Галоўны ветэранарны ўрач Юрый Піваварчык. А менавіта ён рыхтаваў існыя ветэранарныя правілы па вырошчванні свінней, у якіх наогул не прапісана, на якой адлегласці ад населеных пунктаў мусяць месціцца гэтыя самыя комплексы.

Выходзіць, што адказныя за будаўніцтва гэтых сельскагаспадарчых аб'ектаў і самі не ведалі, што менавіта гэтка адлегласць можа гарантаваць іхняе бяспечнае функцыянаванне.

Але ці панёс хто з уладароў высокіх кабінетаў за відавачныя пралікі, калі не крымінальнае, то хаця б адміністрацыйнае пакаранне. Ці чулі вы пра тое, што на каго-небудзь з іх надзелі кайданкі. Альбо хто з іх падаў заяву пра звальненне па ўласным жаданні, як гэта

робіцца ў цывілізаваных краінах і пры куды меншых наступствах для чалавека і дзяржавы.

Тым часам, калі выявіцца, што вяскоўцы парушылі меры бяспекі ў барацьбе з афрыканскай чумой, то іх могуць пакараць штрафам у памеры два мільёны рублёў, а ў выпадку распаўсюджвання хваробы, нават ненаўмыснага, ім можа пагражаць крымінальная адказнасць — аж да двух гадоў пазбаўлення волі.

У дадзенай абсурднай сітуацыі, як для мяне, то нічога незвычайнага тут няма – за ўсё, што адбываецца з чалавекам і краінай віннымі якраз простыя людзі, якія не жадаюць браць адказнасць па кіраванні краінай на сябе. Яны па-дзіцячы перадаюць свае правы дзяржаве, то бок чынавенству, якое адчуваючы сваю бескантрольнасць з боку грамадства, думае выключна пра ўласныя інтарэсы, не абцяжарваючы сябе нават самымі элементарнымі, відавочнымі прадбачаннямі наступстваў ад сваёй некампетэнтнай дзейнасці.

Рэдактар

Партал твайго раёна: <http://vicebskreg.by>

ГІСТОРЫЯ СУПРАЦЬСТАННЯ

"СВІНАЯ ХАРЧРАЗВЁРСТКА" ДАЙШЛА І ДА СУЙКАВА

Па словах жыхароў Суйкава Валерыя Лосева і Алены Янушкоўскай, у пятніцу, 26 ліпеня мясцовы сельсавет паведаміў, што вяскоўцам даецца два дні на забой свінога пагалоўя. У тых, хто гэтага не зробіць, у панядзелак жывёлаў забяруць. У сувязі са сваёй бядой, жыхары звярнуліся на гарачую лінію TUT.BY.

Спрабуючы знайсці выхад, Валерыя Лосев абтэлефанаваў цэлы ланцужок чыноўнікаў:

- У суботу, я патэлефанаваў на гарачую лінію ў аблвыканкам, кіраўніку спраў Аляксею Мацюшку, і выклаў яму нашу сітуацыю. Ён мне паабяцаў: "Добра, мы разбярэмся ва ўсім і вам ператэлефануем". Гэта быў выходны. Вядома ж, ніхто нам ператэлефановаў не стаў.

Прышоў панядзелак. Я, вобразна кажучы, узброіўся віламі, косамі і выйшаў сустракаць гэтую "канфіскоўваючую дэлегацыю". Прычым рыхтаваўся да гэтай сустрэчы не толькі я, а ўся вёска. Мы загадзя дамовіліся адзін аднаго апавяшчаць: да каго першага прыйдуць, той паведаміць астатнім. Чакалі-чакалі, але "продразверстка" не прыйшла. Але гэта не значыць, што можна супакоіцца. Патэлефанаваў старшыні нашага сельсавета, Раісе Ярошкінай. Яна кажа: за свіннямі ў Суйкава прыедуць 1 жніўня, так што забівайце іх загадзя.

Зноў тэлефаную Мацюшку. Падымае трубку сакратарка. З кіраўніком спраў яна мяне не злучыла, але паведаміла, што мой зварот перанакіраваны старшыні Віцебскага райвыканкама Руслану Фурашаву. На гэты момант мне ўжо надакучыла датэлефаноўвацца чыноўнікам, надакучылі ўсе гэтыя тэлефонныя гутаркі з іх сакратаркамі. І на гэты раз я вырашыў трохі схітраваць. Бо як інакш ты да нашых уладаў датэлефануешся і як ад іх даможашся толку? Кажу гэтай сакратарцы, што тэлефаную ад імя кіраўніка справам аблвыканкама Мацюшкі. Яна мяне тут жа злучыла са старшынем.

Руслан Фурашоў паведаміў мне такую навіну: у бліжэйшыя дні будзе гатова рашэнне аб увядзенні ў Віцебскім раёне каранціну – у першай зоне пагрозы. За ўвесь час гэтай пошасці, АЧС, я ўжо прачытаў кучу інфармацыі і ведаю, што гэта значыць. Першая зона пагрозы – гэта тэрыторыя, якая непасрэдна прылегла да агменю афрыканскай чумы свінней, на адлегласці 5-20 км.

Яшчэ гэта значыць, што 1 жніўня зноў да нас прыйдуць з паперкай – пастановай аб гэтым карантыне. І ў мяне, і ў суседзяў прымуся знішчаць парасятаў. Калі б яны да мяне сунуліся без "паперкі", несанкцыянавана, вось як збіраліся прыйсці ў панядзелак, то я б здолеў абараніць сваю гаспадарку. Але тут на іх баку будзе закон. Супраць яго не пойдзеш. Наогул, гэта чаканне, што прыйдуць і забяруць тваё крэўнае – горш пакарання. Я не ўяўляю, што рабіць у гэтай сітуацыі... "Дарэчы, скажу я вам. Усе вёскі ціхім сапам рэжуць свінней. Узбунтавалася толькі Суйкава і Заронава!"

У словах Валерыя чутная гонар за землякоў, якія не хочучь проста так расставаяцца са сваёй жыўнасцю.

Валерыя падтрымлівае суседка Алена Янушковская: "Нас мясцовыя ўлады даўно лічаць" бунтаўнікамі "і скажніцамі". Таму што, калі дзеецца бязладдзе, мы пачынаем дзейнічаць. Вадаправод сабе мы менавіта так і выбілі. Жылі ў трох кіламетрах ад горада, а не мелі вады. Гэта нармальна? Цяпер вось новая бяда прыйшла - чума гэтая".

Алена жыве з маці і дачкой. У кастрычніку мінулага года жанчыны набылі двух парсючкоў – вырашылі

разводзіць на продаж. Распавядаючы пра тое, чым скончыўся іх бізнес, Алена не можа стрымаць эмоцый:

- Вы не ўяўляеце, якая гэта трагедыя! У траўні мы нашу свінку пакрылі. Пасля таго як патэлефанавала Раіса Ярошкіна, хрюшку мы былі вымушаныя забіць. Шэсць парасяткаў у яе было. Я не ведаю, як мы гэта зараз есці будзем.... Сітуацыя жудасная. Я рыдаю кожны дзень. За месяц пасівела. Гэтыя ж свінні – не комплексныя, а тыя, якіх любяць. Яны ж ручныя, як члены сям'і ўжо.

Жыхарам вёскі Суйкава абяцалі выплаціць кампенсацыю за жывёлаў. Але іх гэта не вельмі суцяшае:

- Што гэта для нас? 18 тысяч чаў з капейкамі за кілаграм. Гэта нават не апраўдвае ўтрымання жывёлаў, - кажа Алена Янушкоўская. - Толькі на камбікорм кожны месяц сыходзіла па тры мяшкі. Мяшок стоіць 78 тысяч чаў. Вось і палічыце, колькі мы на сваіх свінак з кастрычніка выдаткавалі. Гэта не лічачы гародніны. Бо агарод таксама пасадзілі пад жывёлаў - пяць сотак кармавой буракоў, гарбузы. Гэта велізарны ўдар па бюджэце.

Жыхарка Суйкава таксама тэлефанавала чыноўнікам: "У размове са мной галоўны ветурач Віцебскага раёна Наталля Балашова паабяцала, што ўсім выплаціць кампенсацыю за свінняў і што да ўсіх будзе" індывідуальны падыход", як яна выказалася. І спытала мяне: "Вы мне верыце?"

Мне ж хочацца ў сваю чаргу спытаць: "Як улады могуць так паступаць з народам? Чаму яны раней замоўчвалі сітуацыю з АЧС? І давалі яе да крытычнай?"

TUT.BY

СТАТЫСТЫКА СВЕДЧЫЦЬ

КОЛЬКАСЦЬ НАСЕЛЬНІЦТВА НЯЎХІЛЬНА ЗМЯНШАЕЦЦА

Згодна асноўным дэмаграфічным паказчыкам Нацыянальнага статыстычнага камітэту РБ колькасць насельніцтва Віцебскага раёну няўхільна скарачаецца.

За пяць месяцаў 2013 г. (па дадзеных НСК РБ) у раёне нарадзілася 154 дзіцяці (хаця па словах начальніка аддзела загс райвыканкама Алены Клокавай, за шэсць месяцаў сёлетняга года зарэгістравана нараджэнне 143 дзяцей, www.pridvinje.by/2013/07/), што складае ўсяго 92, 2 % ад аналагічнага перыяду мінулага 2012 года.

А вось колькасць памерлых у раёне расце куды хутчэй: за студзень – травень 2013 г. памерла 320 чалавек, а гэта ажно 113, 1 % да ўзроўня мінулага года.

Такім чынам натуральнае змяншэнне склала 166 чалавек, хаця ў мінулым годзе за гэты ж перыяд памерлых было на 50 меней (116 чал.).

За апошнія пяць гадоў агульная колькасць жыхароў раёну зменшылася больш чым на тры тысячы чалавек (2008 г. – 40963 чалавек; на 01.06.2013 г. – 37698 чалавек). Гэтка адмоўная тэндэнцыя захоўваецца і па ўсёй краіне. Прычынаў таму шмат: акрамя натуральнага змяншэння, людзі з'язджаюць у гарады і іншыя краіны ў пошуках лепшай долі, бо эканамічнае становішча ў Беларусі змушае людзей думаць не пра працягненне свайго роду і стварэнне моцных сем'яў, а пра банальнае выжыванне.

Якаў Дрозд

АБ'ЯВА

• **Каб атрымліваць кожны нумар газеты «Покліч Воли» паведаміце рэдакцыі аб гэтым. Калі не жадаеце атрымліваць газету, то патэлефануйце.**

• **Калі парушаны вашы правы спажываўца, працаўніка, то даем эфектыўныя парады па абароне права і пошуку бясплатных юрыстаў. Звяртайцеся на адрас газеты «Покліч Воли».**

• **Наша газета стала размяшчаецца на партале <http://kamunikat.org/>, дзе зацікаўленыя грамадзяне могуць яе спампаваць са старонкі: http://kamunikat.org/poklicz_voli.html.**

РЭХА ВАЙНЫ

ПАРЭШТКІ

ЗАГІБЛЫХ ПЕРАЗАХАВАННЯ

3 22 ліпеня па 4 жніўня ў ваколіцах Віцебска сумесна з 52-м асобным спецыялізаваным пошукавым батальёнам Узброеных сіл Беларусі сем пошукавых атрадаў з Татарстана, а таксама пошукавыя атрады з Удмуртыі, Украіны і Беларусі адшуквалі няўлічаныя магілы савецкіх воінаў, якія загінулі ў гады Другой сусветнай вайны.

Пошукавыя працы вяліся на паўночны захад ад вёскі Мяклава. У канцы 1943 года часткі 33-й арміі сутыкнуліся тут з нямецкай абарончай лініяй «Пантэра».

Брацкая магіла знаходзіцца ў густым хмызняку. Сярод елак і асін – адкрытая яма глыбінёй амаль у чалавечы рост. Унізе, на дне, у размоклым беларускім суглінку – парэшткі загіблых салдат і паўтара дзясятка маладых хлопцаў і дзяўчат, студэнтаў ВУ і вайскоўцаў. Але гэта яшчэ не дно, парэшткі ляжаць у некалькі слаёў, і даведацца, ці апошні гэта слой, можна толькі прыбраўшы яго.

У магіле пашукавікі, стоячы на каленях, расчышчаюць рэшткі з дапамогай малых сапёрных рыдлёвак, нажоў і скрабкаў ад ліпай гразі. Арыентуючыся па месцазнаходжанні, па позе і па памерах, ваенныя археолагі спрабуюць па магчымасці цалкам і дакладна сабраць кожны шкідлет.

Важна не толькі вызначыць, каму належыць тая ці іншая костачка. Не менш важна не прапусціць прадметы, якія дапамогуць ідэнтыфікаваць парэшткі. У савецкіх вайскоўцаў не было металічных жэтонаў, як у вермахце; яны выкарыстоўвалі альбо фабрычныя збанітавыя ці драўляныя капсулы, альбо самаробныя медальёны з гільзаў, куды ўкладвалі цыдулкі з асабістымі дадзенымі.

Таксама апазнаць загінулага могуць дапамагчы нумарныя ўзнагароды або асабістыя рэчы з імем. Таму грунт здымаецца міліметр за міліметрам, камячкі пераціраюць у руках, асабліва ўвага надаецца рэшткам сатлелага адзення і боепрыпасаў.

Нягледзячы на тое, што

косткі грунтоўна перапляліся паміж сабой, пашукавікі рады, што магіла нескранутая. На працягу 70 гадоў на яе ўплываў толькі час. Горш, калі пахаванне выкрываюць так званыя «чорныя капальнікі». У пошуках прадметаў, што маюць якую-небудзь каштоўнасць на рынку – яны проста выкідваюць чалавечыя косткі на пацеху дзікім звярам.

Расчышчаныя астанкі салдат уздымаюцца на зямную паверхню. Тут, на разасланым поліэтылене, эксперты спрабуюць нанова сабраць тое, што разбурыла зброя і час. Кожнаму паднятаму дзецца апошні шанец на апазнаванне – адбіраюцца ўзоры для экспертызы ДНК, банк даных якіх ствараецца ў Татарстане. Для гэтага выкарыстоўваюць або зубы, альбо суставы. Затым сабраныя парэшткі паасобку зашываюцца ў спецыяльныя мяшкі.

Толькі ў адной брацкай магіле на паўночным захадзе ад вёскі Мяклава Віцебскага раёна было пахавана больш за трыццаць чалавек. Па колькасці – цэлы стралковы ўзвод. На жаль, ніякіх прадметаў, якія дазволілі б хоць кагосьці ідэнтыфікаваць, пошукавікі не знайшлі.

2 жніўня ўсе ўзнятыя салдаты былі ўрачыста перапахаваныя ў в.Копці.

4 жніўня хлопцы з пошукавых атрадаў адправіліся па дамах. Неўзабаве ім на змену павінны прыехаць пошукавікі Падмаскоўя. Беларускія ж ваенныябудуцьпрацягваюць працу па пошуку няўлічаных воінскіх пахаванняў па ўсёй краіне да глыбокай восені.

Цалкам на <http://news.vitebsk.cc/2013/08/07>
Сяржук Серабро

ГІСТОРЫЯ СУПРАЦЬСТАЯННЯ

КАНФІСКАЦЫІ СВІНЕЙ ПЕРАШКОДЗІЛІ
ЖУРНАЛІСТЫ

Пад прыцэлам фотакамер "продразверстка", якая прыехала ў в. Суйкава забіраць свіней не стала. Сабралася і з'ехала. Але жыхарам Суйкава ад гэтага не лягчэй: кара над іхнімі жывёламі проста адсунулася на некаторы час.

Раніцу 1 жніўня жыхары вёскі Суйкава Заронаўскага сельсавета Віцебскага раёна чакалі з трывогай. На гэты дзень было прызначана прымусовае адабранне ў вязкоўцаў свінога пагалоўя, звязанае з АЧС. Падворкаў, дзе ў хляве яшчэ нехта рожаў, у Суйкава засталася ўсяго чатыры. Менавіта гэтыя семі, якія не пагадзіліся забіваць сваіх жывёлаў, і запрасілі на працэдуру "канфіскацыі" журналістаў.

На думку суйкаўцаў, прыватнікі, якія вырашчаюць свіней, сталі канкурэнтамі дзяржаве: "Хто хоча есці комплексную здыхляціну? Гэта хіба мяса? Яго ж, калі смажыць пачынаеш, дык яшчэ алею на патэльні падліваць. Вось нас і хочучь" зачысціць ". Толькі пакуль не зразумела адно: гэта дыверсія супраць народу ці дыверсія супраць дзяржавы – у выглядзе свіны чумы? Але ўлады вінаватыя ў тым, што нас свечасова і цывілізавана ня інфармавалі. Калі б яны гэта зрабілі, ніякай бы "бучы" з боку народа не было".

Журналістам перадаюць распараджэнне старшыні Заронаўскай сельсавета Раісы Ярошкінай: "Няхай вашы карэспандэнты з'езджаюць, здымаць ім усё роўна нічога не дадуць. А калі не з'едуць, то іх пазбавяць ліцэнзіі". Раіса Мікалаеўна, мабыць, мае вельмі цьмянае ўяўленне, што такое Закон Беларусі аб СМІсвіней збіраюцца адбіраць у Наталлі Лук'янавай. Каля дома гэтай сям'і – старшыня сельсавета Раіса Ярошкіна, некалькі работніц раённай ветстанцыі, некалькі аўто, у тым ліку машына-пагрузчык.

Дарогу журналістам заступаюць два супрацоўнікі

міліцыі ў цывільным. "Тут каранцін. Хадзіць тут забаронена!" – кажа адзін з іх. Пытаюся: "Чаму тады тут хадзіце вы, а вунь яшчэ і дзеці, і старыя, наогул, поўная вуліца народа? Выходзіць, у дадзены момант хадзіць па Суйково нельга толькі нам, журналістам?" Гэты супрацоўнік не ведае, як запырчыць, і перанакіроўвае нас да свайго калегі. Той паўтарае тое ж самае: "У вёсцы эпідэмія. Знаходзіцца тут нельга". Просім яго паказаць сваё пасведчанне. Паказвае "корачку" без прозвішча і імя. Мімаходам. Я паспяваю ўбачыць толькі абрэвіятуру УУС. На просьбу прадставіцца супрацоўнік кажа: "Я не хачу лішняй рэкламы".

Старшыня сельсавета асабліва яснасці ў тое, што адбываецца не ўносіць. Здалёку, на пару секунд, паказвае паперу – пастанова пра абвяшчэнне ў Віцебскім раёне карантыннай зоны. Мець зносіны адмаўляецца. Кажа толькі, што "свінкі канфіскаваюцца ў людзей добрай волі, а здымаць гэта не трэба". Убачыўшы, што журналісты сыходзіць не маем намеру, і што міліцыя, спачатку перашкаджалі нам у працы, перастала гэта рабіць, Ярошкіна распараджаецца: "Так, пры гэтым цырку (пад гэтым маюцца на ўвазе журналісты - Т.М.) мы працаваць не будзем. Ад'язжаем!". "Мясцовая адміністрацыя, супрацоўнікі міліцыі і ветстанцыі садзяцца па машынах. Наталля Лук'янава стаіць у нямым шоку ад фінала гэтай гісторыі. Потым да яе даходзіць: "Але ж маіх свіней усё адно ж прыедуць і заб'юць?! Толькі

гэта ўсё цяпер перанеслася на невядома калі?"

Каля мясцовага сельмага сабраўся народ і абмяркоўвае здарэнне, якое ускалыхнула вёску: "Добра, калі ў нас тут каранцін, то чаму няма шлагбаўма перад вёскай? Калі яны лічаць, што дзейнічаюць законна, чаму свіней не адбіраюць пры журналістах? Калі ў Суйкава цяпер" першая зона пагрозы ", то, выходзіць, пад'яаўтаматычна"кладзецца "і Віцебск. Горад жа ад нас усяго ў трох кіламетрах".

На парозе сельмага з'яўляюцца начальнік аддзела аховы грамадскага парадку і прафілактыкі Віцебскага РАУС і ўчастковы інспектар Заровновскаго сельскага савета. Начальнік патрабуе, каб мы патлумачылі яму мэту знаходжання ў вёсцы Суйкава і прад'явілі свае камандзіроўкі.

Лумачым, што сёння мы рыхтуем рэпартаж з вёскі Суйкава, заўтра – футбольнага матчу, паслязаўтра – з завадскога цэха, паслязаўтра – з археалагічных раскопак ... І што рэдакцыя не выпісвае на кожны дзень камандзіроўкі кожнаму журналісту. Але супрацоўнікі міліцыі настойвае на гэтай паперы. Прышлося такую "камандзіроўку" запытваць – неўзабаве яе даслалі з Мінска ў райаддзел па факсе.

А вось, што распавяла Алена Янушкоўская:

- Я вам цяпер распавяду наогул адпад. Гэтую навіну паведамлілі з вёскі пад Багушэўскам ў Сенненскім раёне. Дык там кампенсацыю за свіней збіраюцца даваць тушонкай з канфіскаваных свіней. Уяўляецца?

Цалкам на TUT.BY
Таццяна Матвеева

ЗДАРЭННІ

ПРАС ЯК ПРЫЛАДА ЗЛАЧЫНСТВА

Суд Віцебскага раёна прызнаў 39-гадовую Ірыну сумесна з 30-гадовым Русланам вінаватымі ў наўмысным прычыненні менш цяжкага цялеснага пашкодвання, якое выклікала доўгае пагаршэнне здароўя на тэрмін да чатырох месяцаў і прыгаварыў жанчыну да пазбаўлення волі на адзін год, а мужчыну - на два гады. Прыменена адтэрміноўка выканання прызначаных пакаранняў тэрмінам на год.

Вераснёўскім вечарам мінулага года ў в. Мазалава, у кватэры дома па вул. Меліяратараў ў стане алкагольнага ап'янення, у выніку злачыннага дзеянняў абвінавачаныя прычынілі пацярпеламу тэрмічныя кантактныя апёкі тулава, верхніх канечнасцяў і клубоў 2-3-й ступеняў. Сем апёкаў налічылі эксперты на целе Валерыя.

Нагрэўшы электрычны прас, Ірына прыкладвала яго да голага цела пацярпелага. Руслан жа наваліўшыся на Валерыя ўсім целам, утрымліваў яго, прыціскаючы да падлогі і наносячы удары рукамі ў галаву.

Аказалася, што такім чынам каты-садысты імкнулі даведацца пін-код пластыкавай банкаўскай карткі пацярпелага. Пад

такім напорам Валерыя, натуральна, не выстаіў ... Назваў шыфр, ды не той. У кафетэрыі ПУП "Віцебская універсальная база" Руслан паспрабаваў расплаціцца чужой карткай за спіртное. Аднак здзейсніць куплю не змог.

Ірына ў судовым разглядзе віну сваю прызнала цалкам, патлумачыўшы, што з Валерыем начавалі разам, а днём яна выявіла прапажу з рукі залатога бранзалета. Крыхупазней, пасля сумеснага распівання спіртных напояў, яна папрасіла Руслана дапамагчы разабрацца з Валерам, паколькі менавіта яго падазравала ў крадзяжы.

Руслан абвінавачванні прызнаў не цалкам і растлумачыў, што толькі ў бойцы нанёс удар кулаком пацярпеламу, прас да цела ня

прыкладваў. Ірына перадала яму сумку з дакументамі Валерыя і папрасіла пашукаць у ёй бранзалет. Упрыгожанне Руслан не знайшоў, аднак, скарыстаўшыся сітуацыяй, узяў сабе банкаўскую картку, па якой спрабаваў купіць спіртное.

Пацярпелы растлумачыў, што знаходзіўся ў гасцях у Ірыны, і пасля праведзенай разам ночы яна стала прад'яўляць яму прэтэнзіі з нагоды знікнення яе залатога бранзалета. Пасля абеду яны распівалі спіртныя напоі. Ён заснуў і прачнуўся ад удараў у галаву. Чуў голас Руслана з патрабаваннем назваць пін-код банкаўскай карткі. Валерыя, каб яго перасталі збіваць, назваў пін-код старой, ужо несапраўднай, карткі.

Цалкам на www.pridvinje.by/2013/08

ЭПІДЭМІЯ

УСІХ СВІНЕЙ ВЫРАЖУЦЬ

7 раёнаў Віцебскай вобласці вакол ачага (філіял ААТ «Лучоса» ў аграгарадку Копці побач з Віцебскам) прызнаныя неспрыяльнымі зонамі па афрыканскай чуме свіней.

У сувязі з гэтым усіх не забітых насельніцтвам свіней тут будуць адбіраць. Астатнія раёны па ўсёй вобласці абвешчаныя буфернымі зонамі па АЧС, выразаць усіх свіней у падсобных гаспадарках якіх насельніцтву пакуль толькі рэкамендуецца.

Як распавялі ў Камітэце па сельскай гаспадарцы і харчаванні Віцебскага аблвыканкама, у асабістай падсобнай гаспадарцы паўсёй вобласці свіней непавінна быць. Разэнне аблвыканкама аб знішчэнні ўсіх свіней ва ўсіх прыватнікаў было прынята ў рамках барацьбы з афрыканскай чумой свіней.

Неспрыяльнымі прызнаныя 7 раёнаў вакол ачага АЧС ў Віцебскім раёне — за 100 кіламетраў ад яго. Гэта Гарадоцкі, Шумілінскі, Бешанковіцкі, Сенненскі, Лёзненскі, Дубровенскі, Аршанскі раёны вобласці.

У гэтых проблемных раёнах

у тых, хто не заб'е сваіх свіней, жывёлы будуць адбірацца.

У буфернай зоне (астатніх раёнах Віцебскай вобласці — Браслаўскім, Верхнядзвінскім, Глыбоцкім, Докшыцкім, Лепельскім, Мёрскім, Полацкім, Пастаўскім, Расонскім, Талачынскім, Ушацкім, Чашніцкім і Шаркаўшчынскім) можна забіць свіней для ўласных патрэб.

Асноўная праблема, кажуць спецыялісты, у сувязі з АЧС — з дзікамі, якія перасоўваюцца бескантрольна. Яны — асноўныя разносчыкі захворвання. «Па магчымасці ў рамках барацьбы будзе знішчана 100% дзікоў», — сказалі ў Камітэце па сельскай гаспадарцы і харчаванні Віцебскага аблвыканкама.

Інфармацыя аб неабходнасці выразаць усіх свіней прыйшла ў рэдакцыю з Ушацкага, Чашніцкага, Сенненскага раёнаў Віцебскай вобласці.

tut.by.

КАЛІЙНАЕ ПЫТАННЕ

«БЕЛАРУСЬКАЛІЮ» АБ'ЯЎЛЕНА «ВАЙНА НА ЗНІШЧЭННЕ»?

Маскоўскую біржу працягвае штарміць пасля абвешчання савета дырэктараў «Уралкалія» аб разрыве картэльнай дамоўленасці з беларускім партнёрам.

Пасля падзення амаль на 20% у аўторак, у першыя хвіліны гандлю 31 ліпеня акцыі расійскага калійнага манапаліста патаннелі яшчэ на 4%.

Шок інвестараў зразумелы. Калі ў пачатку года «Уралкалія» збіраўся скараціць вытворчасць амаль у два разы, каб утрымаць зніжэнне сусветных коштаў, то зараз стратэгія кампаніі дыяметральна - на максімальнае нарошчванне аб'ёмаў і цэнавую вайну з канкурэнтамі. І гэта пры тым, што вынікам такой палітыкі, як чакаецца, будзе радыкальнае памяншэнне прыбытку самой расійскай кампаніі.

«У выпадку 25-працэнтнага зніжэння коштаў у другой палове 2013 года чысты гадавы прыбытак «Уралкалія», па нашых разліках, можа скласці парадку 870 млн. даляраў, што азначае падзенне больш чым на 45% у параўнанні з папярэднімі годамі», - прагназуе Васіль Тануркаў, аналітык расійскай інвестыцыйнай кампаніі «Вялес Капітал».

Расійскія эксперты падкрэсліваюць, што з пункту гледжання бізнесу дзеяннем «Уралкалія» ніякага лагічнага тлумачэння няма.

«Супрацоўніцтва ў рамках БКК дазваляла падтрымліваць зручныя цэны, таму іншых прычын, акрамя адносін з беларускім бокам, у дзеяннях кампаніі я не бачу», - сказаў у каментары для Naviny.by старэйшы аналітык расійскага агенцтва «Інвесткафе» Андрэй Шэнк.

Забяры ў мяне адно вока, але ў суседа - два

Але наступствы гэтай «калійнай вайны» могуць быць значнымі і для Беларусі.

Бо планы «дабраць па аб'ёмах

тое, што страцілі ў цане», якія раней агучваў прэм'ер-міністр Беларусі Міхаіл Мясніковіч, маглі спрацаваць для «Беларуськалія» толькі ва ўмовах супрацоўніцтва з расійскім партнёрам. Ва ўмовах жа цэнавай вайны «рост аб'ёмаў продажаў на наступны год не зможа кампенсаваць падзенне коштаў», адзначае Васіль Тануркаў, называючы дзеянні расійскага манапаліста «вайной на знішчэнне». Пры гэтым, на яго думку, «захаванне спотавых цэн на ўзроўні каля 300 даляраў за тону прывядзе ў 2014 годзе да далейшага зніжэння чыстай прыбытку («Уралкалія» - Naviny.by) - аж да 450 мільёнаў даляраў».

Андрэй Шэнк таксама лічыць, што, хоць патанненне цэн і прывядзе да росту попыту, але гэта пакрые павелічэнне вытворчасці толькі часткова. Таму за збыт нарошчаныя аб'ёмы калійнай прадукцыі расійская і беларуская кампаніі сутыкнуцца ў жорсткай канкурэнцыі.

Усю сур'езнасць сітуацыі падкрэслівае і зваротная заява ААТ «Беларуськалія», што кампанія спешна рыхтуе новую стратэгію продажаў у сувязі з новымі ўмовамі на сусветным калійным рынку.

Спланаваны напад Расійскае выданне «Камерсант» адзначае ў рашэннях савета дырэктараў «Уралкалія» яшчэ адну дзіўнасць. Бо ўсяго за некалькі дзён да скандальнага аўторка прадстаўнікі гэтай кампаніі пацвярджалі сваю прыхільнасць супрацоўніцтва з беларускімі партнёрамі. Наіўны назіральнік мог бы выказаць здагадку, што рашэнне стала хутчэй эмацыйным - пад уплывам паведамленняў аб магчымасці выкарыстання

Менскам «шэрых схем» па продажы дадатковых аб'ёмаў угнаенняў, на штат той, пра якую Naviny.by пісалі на мінулым тыдні.

Але шэраг найбуйнейшых акцыянераў «Уралкалія» паскорана прадалі свае пакеты яшчэ ў пачатку ліпеня, што наводзіць на думку аб іх інфармаванасці пра ўзрушэнні ў блізкай будучыні.

«Калі ўлічыць, што некаторыя буйныя мінарытарыі выходзілі з папер «Уралкалія» незадоўга да абвешчання значнай падзеі для кампаніі і ўсёй галіны ў цэлым, можна сказаць, што інсайдэрская гульня ў дадзеныя паперы, хутчэй за ўсё, была», - адзначае старэйшы партфельны кіраўнік КК «Капіталь» Вадзім Біт-Аврагім.

А гэта значыць, што ў час апошняга візіту Сулеймана Керымава ў Мінск і працы камісіі па вырашэнні спрэчных пытанняў расійскі бок, мабыць, ужо рыхтавала цяперашні дэмарш. Прычым некаторыя расійскія аналітыкі мяркуюць, што пытанне стаіць не толькі і не столькі ў ўрэгуляванні спрэчкі вакол сумеснага трэйдара, колькі аб паглыннанні «Беларуськалія».

Такім чынам, цяперашні скандал, падобна, з'яўляецца працягам рэйдэрскай атакі на «Беларуськалія», якая пачалася ў мінулым годзе з ліквідацыі беларускага «растворительного» бізнесу. А гэта значыць, што эканамічны ціск з боку Масквы (па меншай меры - ўрада РФ) будзе нарастаць аж да вырашэння пытання аб прыватызацыі «Беларуськалія», ад якога, па нядаўніх словах прэм'ер-міністра РФ Дзмітрыя Мядзведзева, Мінску «не адкруціцца».

Стась Івашкевіч

ДЭМАКРАТЫЧНЫ РУХ

“НАРОДНЫ РЭФЕРЭНДУМ” ДАБРАЎСЯ ДА СЕЛЬСКОЙ МЯСЦОВАСЦІ

6 жніўня ініцыятары “Народнага рэфэрэндуму” мелі сустрэчы з людзьмі ў Слоніме і вёсцы Дзераўная Слонімскага раёна. Прычым у Дзераўной гэта былі першыя шчыльныя камунікацыі з насельніцтвам сельскай мясцовасці ў межах рэфэрэндумнай кампаніі.

Першы намеснік старшыні Руху “За Свабоду” Юрась Губарэвіч зазначае, што ідэя была ўспрынята пазітыўна, і робіць выснову аб неабходнасці больш частага наведвання апазіцыянерамі вёсак.

Дзераўную населяюць каля паўтысячы чалавек, вёска мае статус аграгарадка, але сітуацыя з сацыякультурнай інфраструктурай вартая жалю, кажа Губарэвіч. Напрыклад, у вёсцы ёсць вялізны Палац культуры, збудаваны ў 1985 годзе тутэйшым калгасам-мільянерам. Але з 1990-х ён пачаў прыходзіць у заняпад.

“Па прызначэнні Палац культуры ўжо не выкарыстоўваецца, хаця тут маюцца вялікая глядзельная зала, спартовая зала, калісці

мясцовыя жыхары гулялі ў б'ярд, баскетбол. Цяпер яны скардзяцца, што не маюць магчымасці такога адпачынку. Вокны выбітыя, батарэі вынесены, паркет растружаны. Будынак расцягваецца”, - кажа Юрась Губарэвіч.

Мясцовы прадпрымальнік прапаноўвае арганізаваць тут дрэваапрацоўку, забяспечыць жыхароў Дзераўной некалькімі дзясяткамі працоўных месцаў, а ўжо зараз выставіць ахоўнікаў, каб будынак не занепадаў далей. Але пакуль бізнэсовец не можа знайсці агульную мову наконт такога праекта з уладамі.

“На сустрэчу з намі прыйшлі каля 15 чалавек. Не было ніводнага, хто падтрымліваў бы існуючы рэжым. Падзенне ўзроўню жыцця тут наўпрост

звязваюць з палітыкай уладаў. Кажуць, што наспеў час нешта мяняць. Але адзначаю, што да такіх высноваў вясковы народ даспеў самастойна. Мы даведаліся, што ніхто тут ніякіх інфармацыйных матэрыялаў ад апазіцыі не бачыў. Вяскоўцы выказалі пажаданне, каб альтэрнатыўныя ўладам палітыкі прыезджалі да іх часцей”, - адзначае Губарэвіч, які быў у Дзераўной разам з Андрэем Дзмітрыевым з “Гавары праўду” і Аляксеем Янукевічам, старшынём Партыі БНФ.

Юрась Губарэвіч робіць выснову: “Сітуацыя мяняецца. Жыхароў сельскай мясцовасці ўжо нельга назваць безумоўным электаральным апірышчам дзейнай улады. Адпаведна апазіцыі вярта хадзіць у народ не толькі па гарадах”.

МЕРКАВАННЕ

СВИНСТВО

А помніце, как люди просили: "Не стройте свиноккомплексы прямо возле наших домов... Отводите под них территории где-нибудь подальше от жилья, от деревень..." Кто тогда прислушался к этим просьбам?

Возьмем хотя бы последний пример такой проигранной войны в Воложинском районе, когда люди пытались не допустить строительство ООО «Данпрод» комплекса на 110 тысяч голов свиней (к которому, говорят, имеет прямое отношение бизнесмен Юрий Чиж). И при этом жильные дома попали даже в километровую санитарную зону, предусмотренную для таких объектов Минздравом.

Однако возмущение и протесты власти просто проигнорировали. Тогда говорили, что все по нормам, все по правилам, все предусмотрено. А вот сейчас выясняется, что в радиусе 5 километров от свиноккомплексов нельзя держать свиней. И желательнее, чтобы там никто не жил, потому что люди тоже являются разносчиками инфекций. А еще очень хорошо, чтобы близко не было крупных трасс, потому что самую разную заразу можно привезти на колесах машин...

Вот только в Воложинском районе, где просто силой вперли огромный свиноккомплекс, все было ровно наоборот: и деревни с личными кабанчиками, и международная трасса рядом. Однако когда разрешили строительство, никто об элементарных правилах ветеринарной безопасности не хотел ни знать, ни думать.

Программа развития свиноккомплекса принималась в 2011 году. И ни одним своим пунктом она не предусматривала вынос имевшихся “ароматных производств” подальше от деревень. Более того, тогда постановили увеличить мощности 107 имеющихся свиноккомплексов и добавить к ним 110 новых, которые уж точно можно и нужно было строить с учетом того, что даже в наше дисциплинированное государство могут проникнуть самые разные инфекции.

Ладно, не в белорусской традиции думать о людях, но о свиньях, об их безопасности могли подумать! В конце концов, государственные умы планировали настоящий прорыв в экспортоориентированной отрасли, большие финансовые вложения. И должны, просто обязаны были предусмотреть, чтобы какая-нибудь баба Маня со своим поросенком не пустила под нож миллионы долларов, вкладываемых в амбициозный проект по зарабатыванию валюты.

То есть комплексы изначально должны были строить так, чтобы в радиусе пяти километров не было деревень. Но ведь нет! Не думали ни о бабе Мане, ни о свиньях. Только о суммах с большими нулями думали. Теперь имеем результат. Планы по экспорту белорусской свинины накрылись медным тазом, и не на один год. Сотни тысяч баб Мань, которых сегодня заставляют убивать свиней, рыдают над своими поросятами и проклинают это свинок государство. И при этом официально говорится, что виноватых нет. Что все случилось как-то само собой, без участия человеческого фактора с печатями и полномочиями.

Извините... В стране есть Департамент ветеринарного и продовольственного надзора, который вообще-то должен знать и помнить, что свиньи болеют. А,

значит, комплексы надо строить так, чтобы максимально их обезопасить.

Я допускаю, что директор департамента Василий Потапович Жуков понятия не имел ни про африканскую чуму свиней, ни про обыкновенную, ни про оптимальные размеры санитарных зон. Просто потому, что этот человек не ветеринар. Он специалист по тракторам, по механизации сельского хозяйства, а значит, его научили, что основа экономического успеха – наименьший пробег машины.

Правда, Жуков в свое время удачно попал на должность директора “Беловежской пуши” – когда земляк, тогдашний управделами президента Иван Титенков, решил, что заповедники вполне могут быть зоной хозяйственной деятельности. И дальше карьера пошла в самых разных областях, но неизменно вверх. И в Министерстве энергетики Жуков поработал, и заместителем управляющего делами президента.

На нынешнюю должность в департаменте он попал именно в 2011-м, когда только принималась программа строительства новых свиноккомплексов и когда еще можно было сделать так, чтобы они размещались с учетом и интересов свиней, и интересов людей, и интересов государства. Однако не сделал. Оказался некомпетентен? На тот момент мало проработал, не врубился? Ну, значит, за некомпетентность главы ведомства должен отвечать тот, кто его назначал.

А вот Главный ветеринарный врач страны Юрий Алексеевич Пивоварчик вполне должен ответить сам за себя. С 2002 года возглавляет ветеринарную службу. За это время она не раз меняла названия и подчиненность, но не меняла руководителя. Именно г-н Пивоварчик готовил такие ветеринарные правила по выращиванию свиней, в которых вообще не прописано, на каком расстоянии от деревень комплексы должны находиться. Министр здравоохранения хоть километр отвел для защиты людей, а ветеринары для защиты свиней не отвели ничего. Указано, что комплексы должны строиться с подветренной стороны жилой застройки – и только.

Зато сейчас главный ветврач вспомнил, что в радиусе пяти километров и люди, и “людские свиньи” представляют для таких производств непосредственную угрозу. И проявляет невиданную активность: нигде с таким остервенением не уничтожают свиней на частных подворьях, как в Беларуси. Может, Пивоварчику теперь медаль дать за то, что он столь бескомпромиссен? За то, что, наконец, увидел бомбу замедленного действия, заложенную под программу развития белорусского свиноккомплекса в виде бабы Маниного поросенка.

Вот только бомбу эту он сам и заложил. Ведь нет никакой гарантии, что подобное не повторится. Так, в конце концов, сколько будет длиться это свинство: когда каждый раз страдают ни в чем не повинные люди, но никогда нет наказанных за компанийшину, некомпетентность и головотяпство?

Светлана Калинкина

НАШЫ КОШТЫ

РАСІЙСКІ БІЗНЭСМЭН ШАКАВАНЫ КОШТАМІ НА БЕЛАРУСКІЯ ТАВАРЫ

Прадпрымальнік з Ростова-на-Доне папракае дырэктараў беларускіх прадпрыемстваў у сквапнасці: «Беларускія сякеры і рыдлёўкі даражэй кітайскіх! Гэта шлях у нікуды»

Ліст бізнэсмэна апублікавала газета «Советская Беларусь» (www.sb.by)

«Расійскія эканамісты папярэдзвалі, што на тэрыторыю краін Мыйтнага саюза хлыне патак таных тавараў з Польшчы, Турцыі і Кітая, з якімі будзе вельмі складана канкураваць і расійскім, і беларускім вытворцам. І што трэба рыхтавацца, каб сумесна супрацьстаяць гэтай экспансіі.

Ад беларускіх экспертаў, эканамістаў, прадпрымальнікаў чуваць толькі адно: «Нашым таварам нішто не пагражае. Паколькі яны пры высокай якасці танней на 30% расійскіх, на 20% - украінскіх і на 10% - кітайскіх. Наадварот, са здыманнем межаў і адменай пошлін пачнецца самы сапраўдны гандлёвы бум».

Я з ліку многіх расійскіх прадпрымальнікаў, якія прыязджалі на беларускія заводы і вялікімі аб'ёмамі - на сотні мільёнаў рублёў - закуплялі для продажу ў Расіі рыдлёўкі, сякеры, трасы, вярхоўкі, нажоўкі, пячное ліццё, газавыя балоны і многія іншыя тавары народнага спажывання. Усіх усё задавальняла.

І, здавалася б, дырэктарам прадпрыемстваў і чыноўнікам, якія адказваюць за вытворчасць тавараў народнага спажывання (ТНС), сам бог загадаў трымаць разумныя цэны і абавязкова даваць шырокую рэкламу сваім таварам. Ды яшчэ і з указаннем сваіх лагатыпаў, таварных знакаў і нанясеннем кляйма, што гэта зроблена менавіта ў Беларусі. Гэта вельмі важна. Паколькі да якасці беларускіх ТНС, у тым ліку інструменту, мэблі і многім іншым прамтавараў, традыцыйна быў высокі давер, прэтэнзій не было.

Але дырэктара пайшлі іншым шляхам: кошты на ТНС толькі за I паўгоддзе 2012 года сталі вышэй амаль у 2 разы. Беларуская рыдлёўка без ручкі каштавала для расейцаў 72 рублі, сёння - 96.

Кухонная сякера каштавала 94 рубля, стала 182, універсальны сякера была 182 рубля, стала 380. А расійская такі каштуе 185 рублёў, украінская - 164, кітайская - 154.

І па мностве іншых пазіцый цэны на ТНС

такіх прадпрыемстваў, як Аршанскі і Кобрынскі інструментальныя заводы, Навагрудскі завод газавай апаратуры, Гомельскі завод «СІТА» і іншыя, выраслі на 50-100% і вышэй. Рэалізацыя іх на расійскім рынку практычна спынена. Чаму, пытаюся ў дырэктараў і намеснікаў, цэны так рэзка пайшлі ўверх?

Адказваюць, што рабочым няма чым плаціць зарплату. На маё прэрэчанне, што так яшчэ менш будзе грошай, калі з-за дарагоўлі вашыя тавары наогул перастануць купляць, не адказваюць, маўчаць.

Сёння ўсе гэтыя вашы эксперты і эканамісты маўчаць, не кажуць, чаму нават трактары і грузавікі прадаюцца ў нас з вялікай цяжкасцю.

Страціць расейскі рынак лёгка, а вось вярнуцца назад будзе вельмі складана. Там усё ўжо і так занята кітайскімі таварамі. Нават у вашых ГУМе і ЦУМе кітайскія і нават расійскія ТНС прыкметна пацягнулі беларускія. Прычына ў цэнах і ў сквапнасці дырэктарскага корпуса. А гэта шлях у нікуды.

НАШЫ ЗАРОБКІ

У 108 3 118 РАЁНАЎ БЕЛАРУСІ ЗАРОБАК НІЖЭЙШЫ ЗА СЯРЭДНІ ПА КРАІНЕ

Белстат апублікаваў дадзеныя аб сярэднім заробку ў раёнах Беларусі за май 2013. Агулам па краіне ён склаў 4 988 300 рублёў — \$ 575.

Наколькі «сярэдня тэмпературы бальніцы» адпавядае сітуацыі ў краіне, дэманструе наступны факт.

Больш за сярэдні беларускі заробак налічылі толькі ў Наваполацку, Мінску, Гродне, Гомелі, Жлобінскім, Рэчыцкім, Мазырскім, Дзяржынскім, Мінскім, Салігорскім і Смалевіцкім раёнах. А вось ў 108 раёнах — менш за сярэдні заробак.

Згодна з падлікамі, самым

багатым рэгіёнам краіны па-ранейшаму застаецца Салігорскі раён. Тут зараблялі па 7 316 700 рублёў (\$ 843,4 у эквіваленце).

Услед ідуць Наваполацк (\$ 754), Мінск (\$ 727) і Мазырскі раён (\$ 636).

На адваротным баку спіса ўсё яшчэ Браслаўшчына (\$ 391) і Лоеўшчына (\$ 393). Астатнія раёны пераадолелі ў маі мяжу ў \$ 400.

Ягор Марціновіч
«Наша Ніва»

ТАКАЯ АДУКАЦЫЯ

БЕЛАРУСЫ МАСАВА БЯГУЦЬ АД АЙЧЫННАЙ АДУКАЦЫІ

«Цяпер мы назіраем масавыя ўцёкі беларускіх маладых людзей за мяжу. Прычым тэмпы гэтага ўцёкаў пагрозлівыя», - сцвярджае былы прарэктар Еўрапейскага гуманітарнага ўніверсітэта Уладзімір Дунаеў.

Па дадзеным за 2010 год, больш за 30 тысяч беларусаў вучыцца за мяжой, і за апошнія 5 гадоў іх колькасць вырасла ў тры разы.

«Многія праблемы зыходзяць менавіта ад нізкай якасці адукацыі... Хапае ўскосных сведчанняў таго, што якасць адукацыі ў нас нізкая. Больш за тое, яно з кожным годам пагаршаецца, з гэтым, хутчэй за ўсё, пагодзіцца многія. І сітуацыя патрабуе рашучых дзеянняў, каб павярнуць назад гэты працэс», - кажа Уладзімір Дунаеў.

Кожны з нас параўноўвае цяперашні стан вышэйшай адукацыі з часамі, калі мы сканчалі ВУ. У канцы 80-х - пачатку 90-ых ва ўсёй Беларусі было 80 тысяч студэнтаў, цяпер - каля 400 тысяч. Гэта не азначае, што разумных людзей стала ў пяць разоў больш - проста вышэйшая адукацыя даўно стала масавай:

«Мы працягваем лічыць вышэйшую адукацыю доляй эліты. А яна стала масава - не толькі ў Беларусі, але і ва ўсім свеце. Мы не можам выпасці з агульнага трэнду, і не трэба чакаць ад вышэйшай адукацыі таго, што яна магла раней даць крыху абраным. Гэта патрэбнасць сучаснага грамадства - масавая адукацыя, якая патрабуе новых формаў арганізацыі, новых канцэпцый, стратэгіі. І агульнаеўрапейскі Балонскі працэс - як раз і ёсць адказ на гэтыя выклікі. Па мадэлях савецкай універсітэцкай адукацыі ўжо нельга вырашаць гэтыя праблемы», - адзначае эксперт.

Вышэйшая адукацыя ў Беларусі мае патрэбу ў рэформах, лічаць эксперты Еўрапейскага дыялогу па мадэрнізацыі для Беларусі, перш за ўсё трэба «змяніць сістэму кіравання вышэйшай адукацыяй». «Менавіта тут ключ да пазітыўных пераменаў. Пакуль сістэма застаецца аўтарытарнай, наўрад ці мы зможам дамагчыся сур'ёзных змяненняў у якасці адукацыі. Трэба падключыць да фарміравання адукацыйнай

палітыкі розныя сацыяльныя групы нашага грамадства. Яна павінна ўлічваць інтарэсы тых, хто плаціць за адукацыю. У нас усё больш за вышэйшую адукацыю плацяць самі студэнты, а «музыку» па-ранейшаму заказвае дзяржава. Дзве траціны студэнтаў вучацца на платных аддзяленнях, і яны павінны мець свой голас, магчымаць фармаваць адукацыйную палітыку», - падкрэсліў Уладзімір Дунаеў.

Беларусь - адзіная краіна на кантыненте, якая не ўваходзіць у гэта еўрапейскую прастору вышэйшай адукацыі.

«Беларускі выпадак сапраўды асаблівы. Мы - першая краіна, якой адмовілі ва ўступленні ў Балонскі працэс. Нашы чыноўнікі лічылі, што нас прымуць такімі, якія мы ёсць - і не трэба будзе нічога мяняць. Ніхто асабліва і не заўважыў, як у 2009 годзе з Кодэкса аб адукацыі прыбралі артыкул «Універсітэцкая аўтаномія і акадэмічная свабода». І пры гэтым Міністэрства адукацыі спрабавала пераканаць еўрапейцаў, што «мы такія ж, як вы». І цяпер улада павінна вырашыць, што рабіць - махнуць рукой на Балонскі працэс і пакінуць усё, як ёсць, або падумаць, што зрабіць, каб стаць такімі, як усё ў Еўропе», - кажа эксперт.

Зараз абітурыенты могуць выбіраць - у Беларусі атрымаць вышэйшую адукацыю, альбо за мяжой.

«Цяпер мы назіраем масавыя ўцёкі беларускіх маладых людзей за мяжу. Прычым тэмпы гэтага ўцёкаў пагрозлівыя. Ёсць такі паказчык, як каэфіцыент чыстай мабільнасці, які параўноўвае колькасць тых, хто заяджае ў краіну ў якасці замежнага студэнта, і тых, хто выязджае. Па апошніх дадзеных, гэта 2010 год, больш за 30 тысяч беларусаў вучыцца за мяжой. Прычым за 5 гадоў іх колькасць вырасла ў тры разы», - кажа Уладзімір Дунаеў.

Крыніца: www.belaruspartisan.org

БЕЛАРУСЬ - ЕЎРОПА

БЕЛАРУСЬ - ДРУГАЯ СЯРОД САМЫХ КРЫМІНАЛЬНЫХ КРАІНАЎ ЕЎРОПЫ

Эксперты правялі даследаванне, у якім падлічылі, колькі зняволеных прыпадае на кожныя 100 тысяч жыхароў пэўнай краіны Еўропы. Дададзеныя па Беларусі несучасальныя.

Як ні спрабуюць ўлады прадставіць Беларусь «астраўком стабільнасці і правапарадку», статыстыка сведчыць пра адваротнае.

Як паведамляе Радые Свабода са спасылкай на партал Hronika.info, сярод самых крымінальных краін Еўропы наша краіна займае другое месца. Пальма крымінальнага першынства - традыцыйна ў Расіі. Там налічылі каля 500 зняволеных на 100 тысяч грамадзян. Пры тым, што нормай лічыцца каля 70-80 чалавек на 100 тысяч насельніцтва краіны.

Адрознівае Беларусь ідуць Грузія і Азербайджан. Украіна займае дзесятае месца па колькасці зняволеных. У краіне на 100 тысяч грамадзян прыпадае 334 зняволеных.

Першае месца з канца заняла Ісландыя.

Паводле праведзеных падлікаў, у 20 з 47 краін, якія ўдзельнічаюць у даследаванні, адчуваюць недахоп месцаў у турмах. У гэтых краінах зняволеных больш, чым месцаў ва ўстановах пазбаўлення волі.

Характэрна, што барацьба са злачыннасцю - адна з любімых тым нарад і прэс-канферэнцый Аляксандра Лукашэнкі. Вось толькі словы пра спакойнай краіне, дзе «пануе парадак» і «не дапушчаны разгул крыміналу» моцна разыходзяцца з рэальным станам спраў.

Прышоўшы да ўлады ў «ліхія 90-я», кіраўнік дзяржавы так «здушыў» злачыннасць, што да 2006 году Беларусь заняла другое месца па злачынствах сярод краін былога СССР, саступішы

пальму першынства толькі Расіі (там на 100 тысяч чалавек налічвалася 27 злачынстваў, у Беларусі - 9,68). Для параўнання, у «аранжавай» Украіне з яе «хаосам і разгулам крыміналу» (менавіта гэта ўбівалі ў галовы нам улады напярэдадні чарговых выбараў) гэты паказчык складаў 6,9. А ў суседняй Польшчы і таго менш - 1,2.

Не выглядала злачыннасць падушанай і да наступных выбараў. Калі яшчэ ў 1991 годзе колькасць усіх зарэгістраваных злачынстваў у Беларусі складала 81346, то ў 2009 годзе - 151 тыс. злачынстваў.

У 2012 годзе Беларусь зноў апынулася другі па ўзроўні злачыннасці пасля Расіі сярод краін СНД. Пакуль гэта адзіны «стабільны» паказчык.